

τάνεκατώνει καλά, και τὸ βάζει στὸ τραπέζι. Νά δά, παιδιά μου, και τὸ δικό μου τὸ δῶρο, πού βρήθηκε ἀπάνω μου. Τρώγουν τὸ πρῶτο τὸ φαεῖ, παίρνει ἡ γριά τὰ ποτήρια τους, τοὺς βάζει κρασί και τοὺς κερνά. Πίετε, παιδιά μου, ἀπ' αὐτὸ τὸ κρασί, νὰ δοῦμε ἂ θὰ σὰς ἀρέση. Τὸ πίνουν αὐτοί, τοὺς καλοφάνηκε, γυρεύουν ἀκόμα ἕνα, γιὰ νὰ καλοκαρδίσει δά και τὴ γριά πού εἶτανε δική της τὸ κρασί. Σὰν ἤπιαν και τὸ δεύτερο, τάχασαν. Δὲν πέρασε πολλή ὥρα κι ἀποκοιμήθηκαν κ' οἱ δύο τους. Τότες ἡ γριά βρῖσκει καιρὸ, σηκώνεται, κάνει τρόπο, κατεβάζει τὴν κόρη ἀπὸ τὸ παραθύρι, κατεβάζει κ' ἐκείνη, καθαληκέθουν πάλε τὸ δελφίνι, και δρόμο. Πάνε, βγαίνουνε στὸ κατάγιαλο, ἀνεβαίνουνε στὸ παλάτι, τί νὰ δῆ τὸ βασιλόπαιδο! Τὴ γριά με τὴν κοπέλλα! Λίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Τίς παίρνει τότες αὐτὸς και τίς κάνει ἕνα σωρὸ ἰκράμικ

Ἄς τοὺς ἀφήσουμε τώρα αὐτουνοὺς κι ἄς γυρίσουμε πίσω στὸν πύργο, νὰ δοῦμε τί γίνεται τᾶλλο τὸ βασιλόπαιδο. Σὰν ξημέρωσε και ξύπνησε αὐτὸς, βλέπει πὼς ἔλειπε ἡ γριά με τὴν κοπέλλα. Τὰ κατὰλαβε ὅλα μεμιάς. Σηκώνεται, βγάζει τὸ φειδάκι ἀπὸ τὸ λαιμό του, τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα, γίνεται δρόμος, ἀρχινάει τὸ τρέξιμο, φτάνει στὴν ἄλλη χώρα, ἀλλάζει τὰ ρούχα του, και καθίζει ἐκεῖ στὸ κατάγιαλο με τὴν ἀπόφαση νὰ κάμῃ τὸν ἀγωγιάτη. Εἶχε ὅμως τὸ σκοπὸ του. Περνάει, ξαναπερνάει ἀπ' ἐκεῖ ὁ κόσμος, αὐτὸς δὲν εἶδνε προσοχὴ σὲ κανέναν. Τὸ βράδυ βράδυ, βλέπει και περνάει ἕνας με τρία τέσσερα γαδουράκια. — Ὁρα, καλή, μπάρμπα, πού τὰ πὰς τὰ γαδουράκια; Δὲ μοῦ πουλάς και μένα ἕνα; Γιατί ὄχι; τοῦ λέει ὁ γέρος. Ἄγοράζει λοιπὸν αὐτὸς ἕνα, τὸ δένει ἐκεῖ σ' ἕνα δέντρο, κι ἀρχίζει νὰ γερνάει ἀπ' ἐδῶ κι ἀπ' ἐκεῖ, γιὰ νὰ μάθῃ τὴ χώρα. Ἐμαθε λοιπὸν ἐκεῖ πὼς παντρεύεται τὸ βασιλόπαιδο με τὴν ὁμορφότερη τοῦ κόσμου. Τί κάνει αὐτὸς τότες; Πιάνει και γράφει ἕνα γραμματάκι, και πληρώνει μιὰ γριά νὰ τὸ πᾶῃ και νὰ τὸ δώσῃ στὴν κοπέλλα. Πηγαίνει αὐτὴ με τρόπο, και τῆς τὸ δίνει. Σὰν αὐριο ἀρχισε ὁ γάμος, ἦρθε ἡ ὥρα πού θέλανε νὰ πᾶν τὴ νύφη στὴν ἐκκλησιά. Κατὰ τὴ συνθήκη πῆγαν τὸ γαμπρὸ πρῶτα οἱ μισοί, κ' ἔμειναν οἱ ἄλλοι οἱ μισοί νὰ πᾶν τὴ νύφη. Συνηθίζανε τότες νὰ στολίζουν κ' ἕνα ζεμάκι με χρυσὰ και μεταξωτὰ, και νὰ βάζουνε μέσα τὴ νύφη. Αὐτὴ ὅμως με κανέναν τρόπο δὲν ἤθελε νὰ μπῆ

ἐκεῖ μέσα. Ἐκανε πὼς φοβάται. Λίγανε λοιπὸν νὰ τῆς ἐτοιμάσουν ἄλογο, μιὰ και φοβάται τὰμάξι. Νά τὴ στιγμή ἐκείνη και περνάει κι ὁ ἄλλος με τὸ γαδουράκι του. Μὴ φωνάζει αὐτὴ, μὴ στᾶλογο, κ' εἶναι ἀψηλὸ, νὰ μὴν πῆσω κάτω. Τὸ γαδουράκι αὐτὸ μῦ φαίνεται καλλίτερο, πούναι χαμηλὸ.

Ἐτοιμάζουνε λοιπὸν τὸ γαδουράκι, ρίχνουν ἕνα χρυσὸ χαλί ἀπάνω, καθαληκέθουν τὴ νύφη. Ὄσπου νὰ γίνουν ὅμως αὐτὰ ὅλα, ὁ κόσμος ὁ πολὺς πῆγαινε ὀμπρὸς θαρρῶντας πὼς ἀκολουθαίει κ' ἡ νύφη. Αὐτὴ σὰν καθαληκέψε, πῆγε ὁ ἀγωγιάτης νὰ τραβήξῃ τὸ γαδουράκι, ὅμως μιὰ τὸ τραβοῦσε και μιὰ τὸ σκουτούσε πίσω. Τὸ γαδουράκι λοιπὸν δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Ἐβαλε πείσμα, και μῆτε μπρὸς πῆγαινε μῆτε πίσω. Στάθηκε. Ρωτοῦσαν ἐκεῖ, ξαναρωτοῦσαν, γιατί μαθὲς αὐτὸ δὲν παγαίνει. Λέει ὁ ἀγωγιάτης: Νά, γιατί θέλει νὰ καθαληκέψω κι ἐγὼ ἀπὸ πίσω. Ἐτσι τᾶχω μαθημένο. Καθαληκέθει τότες κι ἐκεῖνος, κεντάει μιὰ τὸ γαδουράκι, πῆρε δρόμο αὐτὸ σὰν τὴν ἀστραπὴ, ἴσια στὸ κατάγιαλο. Βγάζει πάλε αὐτὸς τὸ φειδάκι, τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα, ἀνοίγει δρόμος, πηγαίνει καθαλλά με τὴ νύφη ἀπάνω στὸ γαδουράκι, βγαίνουνε μπροστὰ στὸ γυκλῆνιο τὸν πύργο, μπαίνουνε μέσα, και μένουνε πάλε στὴν πρώτη φωλιά τους. Μῆτε δράκοι πιά γυρίσανε νὰ τοὺς δοῦνε, μῆτε δράκαινες, μῆτε κανέναν ἔβαζαν πιά μέσα. Παρὰ ζοῦσαν ἐκεῖ οἱ δύο τους ζωὴ χαρισάμενη. Κάθονται κ' οἱ ἄλλοι μέσα στὴν ἐκκλησιά με τὸ γαμπρὸ και προσμένουν ἀκόμα νὰ πᾶῃ ἡ νύφη.

Μόλιθος 20(11)1906.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΤΡΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΠΟΡΟΣ

Ἐδῶ ὁμορφίε, ὄνειρατα, γητέματα,
Ἐδῶ στὸ εἰρηνικὸ νησί τοῦ Πόρου
Ἡ θάλασσα μιὰ λίμνη πάντα ἀπάνεμη,
Κ' οἱ ἀερογιαλιές, ἀερογιαλιές Βοσπόρου!

Χαμογελοῦνε τὰ σπιτάκια ἀπ' τίς πλαγιές,
Κι' ἀγνάντιζα τὰ περβόλια ἀπλώνονται πρὸς ἴσση,
Κι' ἀγνάντιζα τὰ σπιτάκια πάγκλαζοῦνε,
Οἱ λειμονιές, οἱ ἐλιές, τὰ κυπαρίσσια.

Βερκοῦλες ἀραγμένες στὸ γιάλο,
Ποιὰ μάγισσα δεμένες τίς κρατᾶς;
Ἡ Κοιμισμένη γαλανὴ ὄνειρέβεται,
Και τὸν καλὸ νὰ τὴν ξυπνήσῃ καρτεράει.

Κάτι γλυκὸ, κάτι ἀπαιδὸ,
Και κάτι ἄερίνο ἐδῶ πέρα ξεφυλάει.
Σὰν τῶν ἀγαπημένων τὰ κρυφάλογα,
Σὰν τὸ χαμόγελο πού σθεῖ και πάει...

Ἐδῶ ὁμορφίε, ὄνειρατα, γητέματα
Τὴ μέρα, τὴ νυχτιά, και τὴν αὐγούλα.
Ὁ και νὰ ζοῦσα ἐδῶ, νησίκι ἐρωτικὸ,
Μαζὶ με τῶν ὄνειρων τὴν παιδοῦλα!

ΥΔΡΑ

Κ' ὑψάνεσαι ἀνυπόταχτη κ' ὑπέρτατη
Στὸν ἄγριο ὄλο τοῦ πελάγου,
Τὰ κορφοβούνια σου βραχνᾶς πλακώνει τα,
Και δὲν ἀνθίζουν ἄνθη ὄνειρου μάγου.

Τὴ κορφοβούνια σου βουβὰ, συλλογισμένα, ἀμίλητα
Ποῦ μέσα τους κάποια ψυχὴ βογγάει,
Μὲ τρόπο τὰ θεωροῦνε και θαυρίζουνε
Τῶσπρα σπιτάκια πού κοιμοῦνται πλάι πλάι.

Θυμᾶμαι μὲς' στῆς θάλασσα; τὴν ἀγκαλιὰ
Ὁ ἥλιος ὀλοπόρφυρος γεννιότανε μακριὰ σου,
Και σὺ βρισκόσουν μὲς' στὴν καταχνιά,
Κ' εἶταν θαμπὰ τὰ δοξασιένικα κύματά σου.

Θυμᾶμαι τὸ χλωμὸ τὸ φεγγαρόβραδο
Στὸ πέλαγο ἔρριχνες μαυρίλα·
Εἶτανε ὁ φᾶρος μιὰ ματιὰ θεριοῦ,
Κ' εἶσσανε μιὰ μεγάλη ἀνατριχίλα!

Και δειχνοῦσ' ἀσκημη, πτωχὴ και μισητὴ,
Στὰ πλῆθη τᾶγνωρα και τὰ χυδαῖα,
Και δειχνοῦσε στὰ μάτια τοῦ Παιητῆ,
Σὰν ἀνυπόταχτη κ' ἀντρίκια μιὰν Ἰδέα!

ΣΠΕΤΣΕΣ

Ταξιδευτὴ, θὰ βρῆς ἐδῶ,
Μιὰ γαλανὴ, ὀλογάληνη ὁμορφίδα·
Πέρασε πιά τὰ γριωπὸ νησί,
Κ' ἐχάθη τοῦ ὄραμάτου ἡ πρσιανάδα.

Σπέτσες τὸ κράζουνε τὸ χιονᾶτο τὸ νησί
Ποῦ λὰς ἀπ' τὸν ἰκρὸ πὼς ἐγεννήθη τοῦ κυμάτου·
Ἡ θάλασσα τριγύρω ἀπλώνεται ὀλο φῶς,
Κι' ἀπάνωδὲ τῶ λῆμπε τῶνομά του.

Ἄπ' τὸ γιάλο σου και τῆς ὕδρας τὰ βουνα
Ξανοίγω τα με ὄνειρου θαμπόσῃνη,
Κ' εἶναι γαλάζια κόρης ὄνειρα,
Ποῦ μέσα ἀσπρίζουνε κάμπου ἐλάσπροι κρῖνοι.

Ἐφυγα κ' ὅλα εἶν' ἀχρη· τίς θάλασσες νεϊρόβουμα
Τίς διάπλατες, και τῆς αὐγῆς τὰ κάλλη, τὰ πρσιῖσια.
Κάμπους σπετσιώτικους, φεγγαριὰκι ὄρανοῦςκι ἄερίδες
Και σὰς, πού σιγοκλαῖτε μὲς' στὸ δειλι κυπαρίσσια.

ΨΥΧΑΡΗΣ

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΔΟΥΛΑ *

— «Κατινούλα, τί σκέεσαι;» τῆς ρωτοῦσε.

— «Νά, θέλω νὰ σὰς κοιτάζω. Δὲν ξέρετε τί ὠραία πού εἶστε—ἄχ! δὲν ξέρετε πόσο σὰς ἀγαπῶ!», κ' ἔσπανε στὰ κλάματα.

Συχνὰ τῆς ἔλεγε τὸ πρῶτὸ, πὼς εἶδε ὄνειρο και πὼς ἔρχεται ὁ κύριος.

— «Ὁ κύριος, ἀναστέναζε γλυκὰ μ' ἕνα χαμόγελο ἡ Ὀλια, ὁ κύριος ἔχει τὴ δουλειὰ του. Τὴ δουλειὰ του, Κατινούλα, νὰ τὴ σέβεται πάντα. Δὲν πρέπει ποτὲς νὰ τὸν ταρᾶζουμε στὴ δουλειὰ».

Ἡ Κατινούλα τῆς ἔφερνε τὸ μωρὸ, τῆς εἶδνε θάρρος κ' ἐλπίδα. Ἐλιωνε ἄμα τὴν κοίταζε ἡ κυρία τρυφερὰ με τὰ μάτια της τάγαθὰ.

— «Ἡ κυρία ἔχει ἕναν τρόπο, λέει, πού ντρέπεται και δὲν ξὲς τί σοῦ γίνεσαι».

Ὅταν εἶτανε πιά νὰ ξεψυχῆσῃ, δὲν κρατήθηκε ἡ ἀμοιρὴ χύθηκε χάμου.

(*) Ἡ ἀρχὴ του στὸ 228 φύλλο.

— «Μὴ μ' ἀφήσετε, μὴ μὰς ἀφήσετε μονάχους!»
Τῆς χάδεψε ἡ Ὀλια με τὰ δάχτυλά της τὰ καλλιά. Τὸ χᾶδι ἐκεῖνο δὲ χάθηκε νομίζω τῆς ἀπόμεινε στὸ δέρμα τοῦ κεφαλιοῦ της, μέσα μέσα στὸ μυαλό. Ἀφωσιωμένη ἀκόμη περισσότερο στὸ σπῆτι, στὸν Πάβλο, στὴ Μοιρίτα, ἐνοεῖται και στὸν κ. Ἄντρεα. Κατάντησε νὰ τῆς εἶναι Θεός. Μὴ θαρρείτε σὰν τοῦ ἔγραψε νὰ κατεβῆ, τὴν κυρία της στοχάστηκε τὴν ἀγαπημένη· δὲν τῆς πέρασε κἀνε νὰ κατακρίνῃ τάχα τὸν ἀφέντη. Ὅτι ἔκανε ὁ ἀφέντης, σωστό, ἀφοῦ τᾶκανε. Τονὶ λυπήθηκε φοβερά. Μάλιστα με τὴν καρδοῦλα της τὴν ἀπλή, κατάλαβε πολλὰ πράματα πού γιὰ βέβαιο δὲν πῆγε νὰ τῆς τὰ ξεμυστερεφτῆ, δηλαδὴ πὼς πάντα του ζοῦσε με τὴν πεθαμμένη και γιὰ τοῦτο πρόσεχε τόσο πολὺ στὰ γραφεῖα του, στίς κορνίζες, στίς εἰκόνες, στὰ παραμικρὰ πού ἀνήκανε πρῶτα τῆς κυρίας. Κ' ἔτσι ἐνωιωθε μέσα της νὰ μεγαλώνουνε τὸ σέβας κ' ἡ λατρεία της πρὸς τὸν κύριο. Δὲ θὰ πῆ ἀπὸ πὼς ἡ Κατινούλα ἔτρεμε νὰ τοῦ λαλήσῃ. Διόλου. Τίτοιους φόβους δὲν εἶχε. Εἶτανε σὰν κάτι δούλες δικῆς μας, πού τὸ ξέρουνε τί σημαίνει ἀφεντικὸ, κι ὡς τόσο ξέθαρρα κουβεντιάζουνε μαζί του. Ἄδολη ψυχὴ τί νὰ κρύβεται;

Ὁ κ. Ἄντρεας τῆς ζεξε νὰκούη τὰπονήρεφτα λόγια της· περήφανος δὲν εἶτανε μῆτε ἀκατάδεχτος ὁ ἄθρωπος. Εἶχε στὴν ὀμιλία του με ὄλους ἕνα πρῶθυμο ὕφος, ἕνα ὕφος τῆς καρδιάς. Πρῶθυμα ἔκρενε πάντα και τῆς Κατινούλας, με χωριστὴ καλοσύνη. Ἐπειτα, ὁ κ. Ἄντρεας τραβιότανε στὸ ἐργαστήρι του, ὅπου εἶδαμε πὼς ζοῦσε με τὴ πεθαμμένη, ἐνῶ διαβάζε Φιλοχτήτη, γιατί ὁ κ. Ἄντρεας ἀγαποῦσε τὴ σπουδὴ, καθὼς τὸλεγε κ' ἡ Ὀλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Ἡ ἀρρώστια.

Ὁ κ. Ἄντρεας, τὴν καλοκαιριὰτικὴ τὴν πρῶτὴν ὅπου τὸν ἀφήσαμε στὸ ἐργαστήρι του, τὴ στιγμή πού ἡ Κατινούλα κ' ἡ Μοιρίτα, κόβοντας τὰ πιὸ φρέσκα λουλούδια τοῦ μπαξέ, τραγουδοῦσαν ἀντάμα ἕνα νόστιμο γαλλικὸ τραγουδάκι, ὁ κ. Ἄντρεας, ὡς τὸ μεσημέρι, ὅταν ἡ καμπάνα σήμανε δέφτερη φορὰ γιὰ τὸ πρόγεμα, εἶχε τελειώσει πιά τὸ Φιλοχτήτη, και μάλιστα εἶχε ἀποθέσει τὸ βιβλίον, ἐδῶ και μιὰ ὥρα, στὸ τραπέζι, ἀναμελετώντας με

